

Jaarverslag 2011

Algemene Rekenkamer

2012

Jaarverslag 2011

Inhoud

Voorwoord

Voor u ligt het Jaarverslag 2011 van de Algemene Rekenkamer. We zijn er trots op te mogen melden dat dit jaarverslag, zoals wij hebben aangekondigd, tijdig is verschenen.

In dit jaarverslag zal worden terug gekeken op een bijzonder jaar. Een jaar dat zeer belangrijk was voor het (financieel) beheer van ons Land. Een mijlpaal was de ondertekening van het Memorandum 'Verbetering financieel beheer land Aruba' op 1 september 2011. Dit was de bekrachtiging van een plan om het financieel beheer op Aruba te verbeteren en de achterstanden in het afleggen van verantwoordingen door de regering weg te werken. Ik wijs erop dat het daadwerkelijk realiseren van de doelstellingen voor dit verbetertraject nog een grote inspanning zal vergen van alle betrokkenen. De (politieke) wil van alle partijen, de regering, de Staten (regeringspartij en oppositie), is van essentieel belang. Ambtelijke instellingen en in het bijzonder de Directie Financiën en de Centrale Accountantsdienst (CAD) kunnen en dienen ook een belangrijke bijdrage te leveren. De Algemene Rekenkamer zal ook haar rol in dit traject blijven invullen en de ontwikkelingen kritisch volgen en stimuleren.

Een belangrijk moment was de publicatie van ons rapport 'Publieke sector in beeld'. Met dit rapport hopen we de overheid te stimuleren om maatregelen te treffen zodat deze meer grip krijgt op de vervulling van het beleid, waarvan de uitvoering door ministers wordt uitbesteed aan organisaties.

Eind 2011 is het rapport 'De staat van bestuur van Aruba' van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) verschenen. De hoofdconclusie van het WODC-rapport was dat het effectueren van deugdelijk bestuur op Aruba een aantal structurele kwetsbaarheden heeft wat betreft:

- het functioneren van de waarborginstituties (de Algemene Rekenkamer, de Raad van Advies, de CAD, de Directie Wetgeving en Juridische Zaken) en de instituties van de rechtshandhaving;
- het bestuurlijk handelen op verschillende beleidsterreinen (in het bijzonder aanbestedingen, vergunningen en personeelsbeleid).

De Algemene Rekenkamer is het met de hoofdconclusie van het WODC-rapport eens. De conclusies over de kwetsbaarheden op het gebied van aanbestedingen, vergunningen en personeelsbeleid zijn mede gebaseerd op eerdere rapporten van de Algemene Rekenkamer. Wij, als Algemene Rekenkamer, vinden dat de burgers van

Aruba recht hebben op daadwerkelijke verbeteringen in het openbaar bestuur. Het rapport van het WODC biedt daarvoor veel aanknopingspunten. De Algemene Rekenkamer doet een beroep op de regering om samen met de betrokken instellingen een concreet plan van aanpak uit te werken, dat waarborgen biedt om daadwerkelijke verbeteringen te realiseren.

In 2011 is de voordracht tot een derde lid afgerond. De formele afhandeling en de beëdiging van het derde lid heeft echter nog niet plaatsgevonden. Dat vinden wij jammer.

Het is nog niet gelukt een geschikte kandidaat voor de secretarisfunctie aan te trekken. Wij zien het groot belang van de invulling van deze kernpositie in, en zullen het mogelijke doen om de invulling hiervan nog dit voorjaar te bewerkstelligen. Wij zijn ook bezig met de invulling van de overige vacatures. Wij hebben niet de bevoegdheid zelfstandig verplichtingen aan te gaan en zelfstandig medewerkers aan te stellen. Het lange traject tot de formele afhandelingen van benoemingen/ voordrachten baart ons grote zorgen, gezien de belemmering welke dit in ons functioneren teweegbrengt. In onze ogen zou uitbreiden van de bevoegdheden van de Algemene Rekenkamer op het gebied van het aantrekken van personeel en het aangaan van verplichtingen niet alleen onze onafhankelijkheid versterken, maar ook een bijdrage kunnen leveren aan versnelling van de procedures.

Al met al ben ik van mening dat in 2011 stappen zijn gezet om het openbaar bestuur te verbeteren. Dit verslag zal u een beeld geven, welke bijdrage de Algemene Rekenkamer hieraan heeft gegeven en wat onze plannen zijn voor de toekomst. Ik ben sterk de mening toegedaan dat het ondanks kleinschaligheid van een land of organisatie, mogelijk is om dingen goed te doen!

Oranjestad, 29 februari 2012

G. Werleman
voorzitter

1 Algemeen

1.1 Opzet verslag

Middels dit verslag leggen wij verantwoording af over het afgelopen jaar. Het doet ons een genoegen te melden dat hiermee, conform de wet, vóór 1 maart, verslag is gedaan van onze werkzaamheden aan de Gouverneur en dat dit verslag ook vóór 1 mei daaropvolgend aan de Staten wordt aangeboden.
Wij zullen ingaan op onze werkzaamheden, de ontwikkelingen en in het kort op onze plannen. Daarnaast zullen wij een financieel overzicht geven van het afgelopen jaar.

1.2 Leeswijzer

Dit jaarverslag is als volgt opgebouwd. In het volgend hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de Algemene Rekenkamer, haar secretariaat als organisatie en de ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 worden onze werkzaamheden over 2011 uiteengezet, waarna in hoofdstuk 4 een overzicht wordt gegeven van onze formatie, invulling hiervan en tijdsbesteding. Als laatste geven we in hoofdstuk 5 een overzicht van de door ons gemaakte kosten en investeringen.

2 Organisatie

2.1 Grondslag Algemene Rekenkamer en zienswijze

De positie van de Algemene Rekenkamer is verankerd in de Arubaanse Staatsregeling. Ingevolge artikel IV.5 zijn we belast met het onderzoek naar de doelmatigheid en de rechtmatigheid van de ontvangsten en uitgaven van het Land.
De Algemene Rekenkamer heeft een onafhankelijke positie. Dit is een vereiste voor een goed functionerende democratische rechtstaat, waarin het idee van 'Checks en Balances' centraal staat. We moeten onafhankelijk van de regering en de Staten kunnen functioneren.

We hebben nog niet de bevoegdheid, om binnen de door de Staten vastgestelde begroting, zelfstandig privaatrechtelijke verplichtingen aan te gaan en zelfstandig medewerkers aan te stellen. We wensen dan ook de nodige stappen te zetten om onze positie te versterken. De versterking van de organisatie als geheel heeft voor ons hoge prioriteit. In dit kader hebben wij reeds in de begroting van 2012 de plannen voor het fulltime functioneren van de leden van de Algemene Rekenkamer gepresenteerd. Wij zullen dit jaar onze discussienota over het fulltime functioneren aan de Staten aanbieden. Het concretiseren van deze plannen zal in goed overleg met de Staten en de regering plaatsvinden.

2.2 Samenstelling

De Algemene Rekenkamer bestaat uit drie leden. Daarnaast kunnen twee plaatsvervangende leden worden benoemd. Aan de Algemene Rekenkamer is een Secretariaat verbonden, die als ambtelijke dienst de taak heeft de Algemene Rekenkamer alle noodzakelijke ondersteuning te bieden om de controletaak op adequate wijze te kunnen uitvoeren. Deze ambtelijke dienst staat onder leiding van een secretaris. De secretaris is verantwoordelijk voor de inrichting en het functioneren van het Secretariaat van de Algemene Rekenkamer.

In 2011 waren er nog steeds twee leden, namelijk:

- de heer Gabriel Werleman (voorzitter) en
- de heer mr. Frederick Nuboer.

In 2011 heeft de Algemene Rekenkamer na een open sollicitatie en een interne selectieprocedure, de kandidaten voor het derde lid aan de Staten gepresenteerd. Inmiddels is uit deze lijst een derde lid door de Staten naar voren gedragen. De formalisering van de benoeming van het derde lid heeft nog niet plaats gevonden. Wij verwachten dat deze formalisering en de beëdiging spoedig zal plaatsvinden, zodat de Algemene Rekenkamer voltallig is.

In 2011 hebben wij onze zoektocht naar een secretaris gestart. Het is ons niet gelukt een geschikte kandidaat te vinden voor deze belangrijke positie. Dit heeft voor ons de hoogste prioriteit, gezien de secretaris een kernfiguur is bij het concretiseren van onze ambities. Daarnaast kampen wij nog met vele andere vacatures. We zijn na de interne wervingsrondes binnen de overheid, nu actief extern aan het werven. Wij hopen dit jaar veel van onze vacatures te kunnen vervullen. Voor meer informatie over de bezetting van het Secretariaat wordt verwezen naar hoofdstuk 4.

2.3 Organisatieontwikkeling

We zijn een organisatie in ontwikkeling. Dit wordt op symbolische wijze weergegeven middels de foto op de omslag van ons jaarverslag. In ons vorig jaarverslag hebben we onze ambities vermeld. In 2011 hebben we hier concrete stappen in gezet. Zo is ons strategisch beleidsplan gepubliceerd, hebben we onze samenwerkingsactiviteiten verder uitgebreid, is er speciale aandacht besteed aan de ontwikkeling van het personeel en hebben we invulling gegeven aan het verder professionaliseren van onze organisatie. In dit hoofdstuk wordt hier verder op ingegaan.

2.3.1 Strategisch beleidsplan

Onder het motto: 'Minder woorden, maar meer daden!', hebben wij eind maart 2011 ons Strategisch Beleidsplan *De 'nieuwe' Algemene Rekenkamer - de Uitkomst-* gepubliceerd. Dit plan is op 5 mei 2011 op symbolische wijze aan de Gouverneur overhandigd, wat op bijgevoegde foto te zien is.

We wensen ons duidelijk te positioneren binnen het staatsbestel en wensen een verbetering te zien in het functioneren van het openbaar bestuur. Om hier een bijdrage aan te leveren is een open relatie met gecontroleerden en belanghebbenden van belang. Onze doelstellingen, visie, missie, werkwijze willen we dan ook aan iedereen kenbaar maken. Dit hebben wij gedaan middels de publicatie van dit strategisch beleidsplan.

We hebben als visie om als onafhankelijke en professionele organisatie gezaghebbende producten op te leveren. Deze producten moeten leiden tot het daadwerkelijk beter functioneren van het openbaar bestuur, zodat de burger meer rendement ontvangt van de betaalde belastingen.

Onze missie is om kwalitatief hoogwaardig onderzoek te verrichten, volgens internationale standaarden, naar het rechtmatig en doelmatig functioneren van het Land en de daaronder vallende ministeries en diensten. We verrichten dat onderzoek ook bij door het Land gesubsidieerde instellingen en andere organisaties die overheidsmiddelen beheren. We willen een bijdrage leveren aan het beter functioneren van het openbaar bestuur door over de onderzoeken te rapporteren aan de Staten, de ministers en andere belanghebbenden.

Middels verschillende sessies met leden en personeel hebben we als Algemene Rekenkamer de volgende normen en waarden vastgesteld: Integriteit, Respect, Objectiviteit, Deskundigheid, Geheimhouding, Professioneel gedrag, Onafhankelijkheid-Onpartijdigheid, Werken in teamverband - Collegialiteit, Open communicatie, Voorbeeldfunctie.

We zullen ons strategisch beleidsplan verder uitwerken en als uitgangspunt voor ons handelen gebruiken. Het strategisch beleidsplan 2011 kan bij het Secretariaat van de Algemene Rekenkamer worden opgevraagd.

2.3.2 Ontwikkeling op personeelsgebied

In het strategisch beleidsplan zijn de fundamenten gelegd voor de verdere groei en ontwikkeling van de Algemene Rekenkamer. Om de kern van het plan actueel en levendig te houden, wordt er elk jaar minimaal een sessie georganiseerd, waarbij samen met het personeel gediscusieerd wordt over de stand van zaken, de plannen en waarbij de normen en waarden centraal staan. In september 2011 heeft deze zogenaamde 'Reflect en Refocusdag' plaatsgevonden bij de Museo Archeologico Aruba. Relevante onderwerpen waren hierbij voornamelijk de rolverdeling en invulling van de bestuurlijke functie (leden) versus de ambtelijke organisatie (Secretariaat).

In aanvulling op het strategisch beleidsplan, met hierin de organisatorische kerncompetenties, heeft de Algemene Rekenkamer gekozen voor een eigentijds en modern Human Resources beleid. Hierbij staat een goed en praktisch instrumentarium, waarvan beoordelings- en functioneringsgesprekken op basis van competenties, centraal. Dit heeft in 2011 geleid tot het uitwerken van functiebeschrijvingen gericht op competenties van de onderzoeksafdeling. Er is tevens een start gemaakt met het opzetten van persoonlijke ontwikkelingsplannen voor het gehele personeel.

2.3.3 Bestuurlijke contacten

In het strategische beleidsplan heeft de Algemene Rekenkamer de ambitie geuit om haar positie in het democratisch bestel van Aruba te versterken. We willen hierbij minder de nadruk leggen op onderzoek naar het verre verleden en meer onderzoek doen naar actuele onderwerpen, op basis waarvan bestuurlijk relevante adviezen aan de Staten en de ministers gegeven kunnen worden. We wensen ook de effectiviteit van ons werk te vergroten door het overleg met belanghebbenden, onder anderen Staten en regering, te intensiveren. Hierbij is het natuurlijk van belang dat niet getornd wordt aan onze onafhankelijkheid. De Algemene Rekenkamer wenst, waar mogelijk, op te treden als een catalisator, waarbij processen op gang worden gezet, welke een verbetering van het overheidsfunctioneren bewerkstelligen.

We hebben een ontwikkeling gezien in onze contacten met de Staten, die ons als een partner begint te beschouwen voor wat betreft professioneel en a–politiek advies. Wij bieden onze kennis aan door middel van overleg met de Commissie Landsuitgaven. Dit overleg zullen we ook in 2012 voortzetten.

2.3.4 Huisstijl

In het kader van onze verdere professionalisering hebben we in 2011 ons logo en onze huisstijl gemoderniseerd. Het logo is ontworpen door de heer Evelino Fingal in samenspraak met de leden en het personeel. Dit logo is op 5 mei 2011, bij onze jaarlijkse activiteit gepresenteerd.

In het logo is gekozen voor elementen die van belang zijn bij het werk dat een rekenkamer verricht. De doorgetrokken cirkels staan voor de liquide middelen en zijn afgeleid van munten. De cirkels met stippellijn betekenen de diverse organisaties, instituten, diensten en dergelijken, waarbij geld van het Land in omloop is.

Dit hangt samen met de taak van de Algemene Rekenkamer om hier onderzoek naar te doen. De doorgetrokken cirkels (munteenheden) vormen de letters **A** en **R** van Algemene Rekenkamer. Naast de letter R staat er een vinkje. Dit vinkje symboliseert de controletaak van de Algemene Rekenkamer. Bijgaand een foto van het onderzoeksteam tezamen met de Gouverneur en de leden van de Algemene Rekenkamer.

De kleuren die in het logo naar voren komen en die representatief zijn voor alles wat te maken heeft met de Algemene Rekenkamer zijn de kleuren oranje en blauw. Oranje, een warme tropische kleur, wat terugkomt in de naam van de hoofdstad van Aruba namelijk: Oranjestad. Er is gekozen voor de kleur oranje, omdat in de wet is bepaald dat de Algemene Rekenkamer dient te zijn gevestigd in Oranjestad. Blauw is de kleur afgeleid van de Caribische zee die ons eiland omringd. Daarnaast is een speciaal detail dat vroeger de zee aangrensde aan de huidige huisvesting van de Algemene Rekenkamer.

2.4 Samenwerking

De Algemene Rekenkamer heeft sinds eind 2000 een samenwerkingsrelatie met de Algemene Rekenkamer van Nederland. Deze samenwerking is vanaf 2006 geïntensiveerd met de tekening van een bilateraal samenwerkingsconvenant. Het doel van dit convenant was om ondersteuning te ontvangen bij het wegwerken van de achterstanden in de jaarrekeningcontrole van het Land en bijscholing van het personeel. In 2007 kreeg deze samenwerking voor het eerst vorm. De Nederlandse Rekenkamer legde in dat jaar drie bezoeken af ter ondersteuning van het onderzoek naar de jaarrekeningen 1997-2000 en het verzorgen van interne cursussen voor het complete onderzoekspersoneel. We hebben in 2008 en 2009 verzocht deze samenwerking voort te zetten. Dit heeft in de vorm van een twinningovereenkomst gestalte gekregen. Voor de samenwerking is financiering gekregen van het Fondo Desaroyo Aruba (FDA). In 2010 is de twinningovereenkomst verlengd tot eind 2011, wederom met behulp van financiering vanuit het FDA. Deze verlenging was gebaseerd op de volgende uitgangssituatie: het wegwerken van de achterstanden van de jaarrekeningen, het verbeteren van het begrotings- en verantwoordingsproces, het versterken van de positie van de Hoge Colleges van Staat en het verbeteren van het beheer van het Land in zijn algemeenheid. De behoefte voor een verlenging van de samenwerking was bij ons in grote mate aanwezig en heeft zich in 2011 geconcretiseerd in ondersteuning van de leden en het Secretariaat. De samenwerking zal zich ook in 2012 voortzetten.

2.5 Voorbeeldorganisatie en bewustwording leefomgeving

2.5.1 Recycle bin

Zoals af te leiden valt uit ons strategisch beleidsplan wenst de Algemene Rekenkamer een voorbeeldorganisatie te zijn. Bij onze jaarlijkse 5 mei activiteit, is hier in het afgelopen jaar ook aandacht aan besteed. In dit geval is gekozen voor een proces om bewuster met het milieu om te gaan.

Samen met het Kabinet van de Gouverneur, het Bureau Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister en de Griffier van de Staten van Aruba is de Algemene Rekenkamer overgegaan tot het scheiden van het papierafval van het overige afval. Om dit doel te realiseren is er door het afvalverwerkingsbedrijf Ecotech een 'paper-bin' geplaatst achter het gebouw van het Kabinet van de Gouverneur.

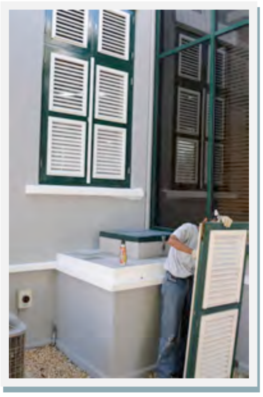

2.5.2 Huisvesting monumentaal pand

De Algemene Rekenkamer is sinds begin 2010 weer gevestigd in haar oorspronkelijk pand te Wilhelminastraat 6. Dit historisch pand dateert uit 1888. Tussen 1920 en 1922 is dit pand verbouwd en uitgebreid. Op 5 september 2005 is officieel gestart met de restauratie van dit pand, welke is opgeleverd op 14 december 2006. Als Algemene Rekenkamer zijn we ons bewust van onze verantwoordelijkheid als gebruiker van een monumentaal gebouw. Het pand te Wilhelminastraat 6 behoort tot het cultureel erfgoed van onze maatschappij en is het waard behouden te worden voor latere generaties.

We maken dagelijks mee wat het betekent om in een monument gehuisvest te zijn en voelen ons verantwoordelijk voor het behoud van dit monument. Gezien de gebreken die zich begonnen te vertonen en die in 2011 steeds zichtbaarder werden, heeft de Algemene Rekenkamer besloten dat een opknapbeurt noodzakelijk was. De beste manier om de opknapbeurt uit te leggen is via foto's. Dit was aanleiding om na te denken over een beleid omtrent behoud van het gebouw. Dit beleid en de bijbehorende kosten zullen dan ook gepresenteerd worden in onze begrotingen van de komende jaren.

Hieronder een beeld in foto's van de opknapbeurt in 2011:

3 Werkzaamheden

3.1 Onderzoeken en publicaties 2011

De Algemene Rekenkamer heeft zich in 2011 met een aantal onderzoeken bezig gehouden.

3.1.1 Onderzoek naar de jaarrekeningen van het Land

De jaarrekening 2005 is op 27 september 2010 door de minister van Financiën aangeboden aan de Algemene Rekenkamer. De jaarrekeningen 2006 en 2007 zijn op 8 september 2011 ontvangen. In 2011 is een start gemaakt met het onderzoek naar de jaarrekeningen 2005-2007. Het onderzoek heeft als doel het vaststellen van de mate waarin er controle naar de getrouwheid van de jaarrekeningen heeft plaatsgevonden; aldus de controledichtheid.

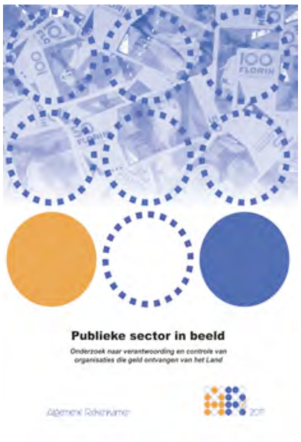
Het onderzoek is gebaseerd op de bevindingen zoals die door de CAD over deze periode zijn waargenomen. Dit heeft geleid tot een conceptrapport dat nog aan een bestuurlijk hoor- en wederhoor onderworpen dient te worden en vastgesteld dient te worden door de leden van de Algemene Rekenkamer. Het definitief rapport zal samen met de rapporten over 2008-2010 en 2011 september aanstaande, aangeboden worden aan de Staten.

De jaarrekening 2008 is door de Algemene Rekenkamer op 8 november 2011 in digitale vorm ontvangen van de Directie Financiën. De definitieve jaarrekening 2008 is nog niet door de minister van Financiën. Mede daardoor konden op dit gebied maar minimale werkzaamheden door de Algemene Rekenkamer worden verricht in 2011.

3.1.2 Publicatie rapport Publieke sector in beeld

De Algemene Rekenkamer heeft in december 2011 haar rapport 'Publieke Sector in Beeld ~Onderzoek naar verantwoording en controle van organisaties die geld ontvangen van het Land~' gepubliceerd.

Het doel van dit onderzoek was om de organisaties die geld van de overheid ontvangen zo volledig mogelijk in kaart te brengen. Van de geïnventariseerde organisaties heeft de Algemene Rekenkamer verschillende aspecten onderzocht, waarover u in dit rapport de conclusies kunt lezen.

Met dit rapport hoopt de Algemene Rekenkamer de overheid te stimuleren om maatregelen te treffen zodat de overheid meer grip krijgt op de vervulling van het beleid, waarvan de uitvoering door ministers wordt uitbesteed aan organisaties. Daarnaast is het van belang dat de betreffende minister waarborgen biedt ten aanzien van de doelmatige en rechtmatige besteding van het geld dat door de minister aan de uitvoeringsorganisatie ter beschikking wordt gesteld. Dit rapport levert aanknopings- en aandachtspunten voor het 'Project Verbetering financieel beheer Land Aruba'. Het rapport kan gratis opgevraagd worden bij het Secretariaat van de Algemene Rekenkamer.

3.1.3 Vooronderzoek naar project 'Bo Aruba' en 'Brandstofclausule'

Gezien de ontwikkelingen die plaatsvinden qua stadsvernieuwing en de grootschaligheid van deze plannen, heeft de Algemene Rekenkamer zich gedurende 2011, verdiept in dit thema. Er is nog geen verder onderzoek naar dit project verricht wegens de prioriteiten in de onderzoeken gerelateerd aan het 'Project Verbetering financieel beheer land Aruba'. Daar zal de aandacht van de Algemene Rekenkamer, zeker tot september 2012, helemaal op gericht zijn.

Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer in 2011 het thema 'brandstofclausule' onder de loep genomen. Gezien de verdere ontwikkelingen die zich gedurende 2011 op dit terrein hebben voorgedaan en de vastgestelde prioriteiten is dit niet uitgemond in een rapport.

3.2 Institutionele activiteiten

Naast bovengenoemde onderzoeken heeft de Algemene Rekenkamer ook aan andere institutionele activiteiten deelgenomen. De belangrijkste worden in deze paragraaf besproken.

3.2.1 Project Verbetering financieel beheer land Aruba

Zoals in ons vorig jaarverslag is vermeld heeft de Algemene Rekenkamer in 2010 initiatieven genomen om het begrotings- en verantwoordingsproces van het Land te verbeteren. Op 1 september 2011 is het memorandum 'Verbetering financieel beheer land Aruba' door de Statenvoorzitter, de minister-president, de minister van Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie en door de vice-voorzitter van de Algemene Rekenkamer ondertekend. Dit historisch moment was de bekrachtiging van het project om het financieel beheer van het Land te verbeteren. De leden van de stuurgroep hebben op deze manier een belangrijk signaal gegeven om het bestuur van Aruba op een hoger peil te brengen. Bij deze ondertekening zijn de rapporten van de werkgroepen 'Wegwerken achterstanden' en 'Comptabel bestel' aan de stuurgroep overhandigd.

Het zal nog een grote inspanning vergen van alle betrokkenen om dit project daadwerkelijk te laten slagen. Ook hebben zich ontwikkelingen voorgedaan, waardoor de werkzaamheden van de CAD en de Algemene Rekenkamer anders ingericht moesten worden. Het is nu zaak dat de stuurgroep periodiek bijeenkomt en geïnformeerd wordt over de voortgang van het project. De stuurgroep kan op deze manier nadere afspraken maken, alle verwachtingen op elkaar afstemmen en ingrijpen mocht dit noodzakelijk zijn.

3.2.2 Lezing PPS

We wensen als Algemene Rekenkamer, een open organisatie te zijn, die contacten onderhoud met de 'stakeholders'. Wij hebben de kans gehad om, gezien het belang van het thema Publieke Private Samenwerking (PPS), een presentatie/lezing door de heer Professor doctor Cor van Montfort te verzorgen. De heer Van Montfort is momenteel als hoofd van de afdeling Publiek-Private Samenwerking en Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen werkzaam bij de Algemene Rekenkamer van Nederland. Daarnaast is hij werkzaam als professor bij de Universiteit van Tilburg.

Het thema PPS is erg actueel op Aruba gezien de projecten in het kader van 'Bo Aruba'. Op het moment van de presentatie was ook het project inzake de 'Green Corridor' opgestart.

De presentatie heeft plaatsgevonden op 15 augustus 2011 in het gebouw van de Algemene Rekenkamer.

De presentatie richtte zich op onderzoeken die de Algemene Rekenkamer van Nederland heeft verricht naar projecten, waarbij de overheid gebruik heeft gemaakt van financiering door de private sector. Er was een weergave van geleerde lessen uit het verleden gepresenteerd. Daarnaast heeft de heer Van Montfort de resultaten, van een (wereldwijd) inventarisatieonderzoek dat de Algemene Rekenkamer van Nederland heeft gedaan naar dit type PPS projecten, gepresenteerd. Er is stilgestaan bij de risico's, de resultaten en de aandachtspunten die van belang zijn bij dit soort projecten.

De Algemene Rekenkamer heeft door middel van deze presentatie beoogd informatie te verschaffen aan de doelgroep die zich bezig houden met de 'control' van dit soort projecten. Dit waren onder anderen de Statenleden, medewerkers van de Dienst Openbare Werken, medewerkers van de Directie Financiën en de Directie Infrastructuur en Planning. We kijken terug op een geslaagde presentatie.

3.2.3 Bijdrage CAROSAI

De Algemene Rekenkamer wenst ook binnen de regio haar banden te verbreden. In dit kader heeft een delegatie van de Algemene Rekenkamer, bestaande uit de leden en een ambtelijke vertegenwoordiger een door de Caribbean Organization of Supreme Audit Institution (CAROSAI) georganiseerde seminar met als thema 'Building Pyramids in the Valley' bijgewoond. Het belangrijkste onderwerp van dit seminar was de samenwerking van de interne accountants werkzaam in de publieke sector.

Dit seminar vond plaats op 18 en 19 april 2011. Bijgevoegd een foto van de Arubaanse delegatie tezamen met het bestuur van de CAROSAI.

De behandelde onderwerpen waren voornamelijk:

- Interne Audits in de Caribische publieke sector (de mogelijkheden tot het ontwikkelen van strategieën);
- Waarde voor het geld en het ontwikkelen van doelen –de rol van audit;
- Samenwerking tussen de interne accountants en de rekenkamers in de regio (en initiatieven van het instituut van interne accountant voor wat betreft samenwerkingsovereenkomsten met internationale organisatie van rekenkamers);
- Componenten van de CAROSAI-projecten en implementatieplan;
- Financieel Management van World Bank.

Met veel enthousiasme en interesse hebben we kennis genomen van de financiële en organisatorische ontwikkelingen die plaatsvinden in het Caribische gebied. Dit biedt de rekenkamers de mogelijkheid deze te kunnen toepassen in eigen land. Op deze manier kan er gezamenlijk gewerkt worden aan het beter functioneren van het openbaar bestuur door effectiever en professioneler te werken.

3.2.4 Deelname IntoSAINT

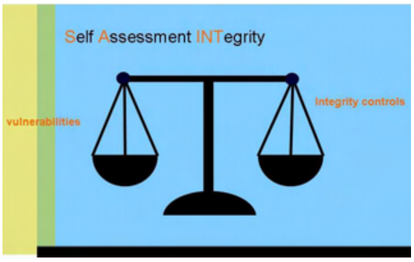

De Algemene Rekenkamer is, gezien onze relatie tot de International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI), door de Nederlandse Rekenkamer uitgenodigd om mee te doen aan een cursus om medewerkers tot 'moderator' op te leiden voor wat IntoSAINT betreft. De cursus tot moderator heeft in september 2011 in Nederland plaatsgevonden. Aan deze cursus hebben twee vertegenwoordigers van de Algemene Rekenkamer meegedaan.

IntoSAINT is een 'soft tool' dat rekenkamers helpen corruptie te voorkomen en gebruikt wordt om de integriteit van een organisatie te waarborgen. De laatste jaren is IntoSAINT wereldwijd middels een pilot-groep getest. Het doel van de cursus in september was om het instrument IntoSAINT aan zo veel mogelijke vertegenwoordigers

van rekenkamers, die lid zijn van INTOSAI, beschikbaar te stellen en om een groep van trainers op te leiden die self-assesments bij andere rekenkamers kunnen uitvoeren.

De vijfdaagse workshop hield het volgende in:

- Introductie tot het IntoSAINT-concept;
- Opleiding tot moderator om 'self-assesments' binnen de regio te kunnen uitvoeren;
- Samenwerken met vertegenwoordigers van rekenkamers binnen de regio ter afstemming van een implementatieplan.

Middels deelname aan deze training heeft de Algemene Rekenkamer zich gebonden om een self-assesment te laten uitvoeren binnen haar eigen organisatie vóór het einde van 2012. Daarnaast willen we een bijdrage leveren aan de verspreiding van het IntoSAINT-tool binnen de regio. Hiervan zullen in afstemming met de Nederlandse Rekenkamer concrete plannen over gemaakt worden.

De Algemene Rekenkamer vindt integriteit een belangrijk onderwerp. Wij wensen de IntoSAINT-tool dan ook te gebruiken zodat er middels assesments van overheidsdiensten en organisaties (op vrijwillige basis), een bijdrage kan worden geleverd aan de bewustwording van integer handelen binnen de overheid.

4 Formatie, bezetting, tijdsbesteding en deskundigheidsbevordering Secretariaat

4.1 Formatie en bezetting

Het formatieplan van het Secretariaat bestond conform de begroting 2011 van de Algemene Rekenkamer uit 18 personeelsleden, waaronder de secretaris. Onderstaand tabel laat de bezetting in 2011 vergeleken met die van eind 2010 zien:

Tabel 1 Overzicht formatie en bezetting 2011

Functie	Formatie 2011	Bezetting per 31-12-10	Bezetting per 31-12-11
Secretaris	1	0	0
Projectleider	3	2	3
Onderzoeksleider	3	2	2
Onderzoeker	6	2	2
Beleidsmedewerker	1	0	0
Assistent-beleidsmedewerker	1	0	0
Secretaresse	1	1	1
Administratieve medewerkster	1	1	1
Huishoudelijke medewerkster (deeltijd)	1	1	1
Totaal	**18**	**9**	**10**

De onderzoeksafdeling is uitgebreid en ingericht naar 3 teams met daarin 1 projectleider, 1 onderzoeksleider en 2 onderzoekers. De opstelling en indeling van de teams hangt echter af van de omvang en het type onderzoek waar het Secretariaat van de Algemene Rekenkamer op dat moment mee bezig is. In februari 2010 is het de Algemene Rekenkamer gelukt middels interne werving binnen de overheid een projectleider aan te trekken. Er bestaat echter nog een groot aantal vacatures in de onderzoeks- en beleidsafdeling. Het stelt ons teleur dat we geschikte kandidaten hebben moeten missen, wegens de lange doorlooptijd vanaf het moment van voordracht en het formaliseren van een benoeming. Dit is dan ook een van de aandachtspunten bij het verder uitwerken van onze onafhankelijke positie.

4.2 Tijdsbesteding en deskundigheidsbevordering

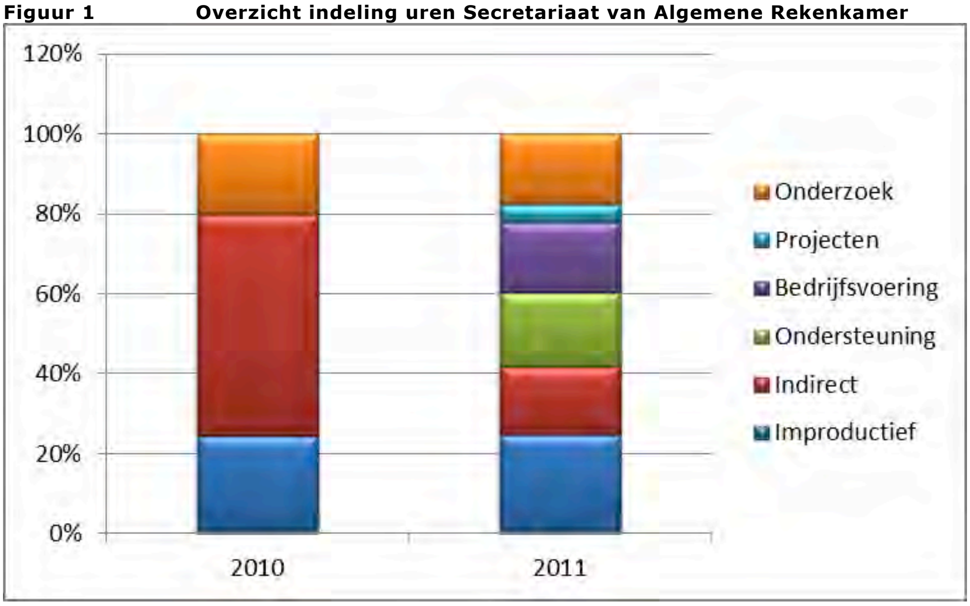
De Algemene Rekenkamer is zich er van bewust dat om haar taken goed te kunnen uitvoeren, een professionele organisatie van kwalitatief hoogwaardige medewerkers nodig is. Dat betekent in het personeelsbeleid aandacht voor de ontwikkeling van de vereiste competenties van de medewerkers. In deze paragraaf zal ingegaan worden op de tijdsbesteding en de ontwikkelingen van de deskundigheid op personeelsgebied.

4.2.1 Tijdsbesteding

Het jaar 2011 kenmerkte zich wederom door het nijpend gebrek aan onderzoekers en het niet kunnen invullen van de secretarisfunctie en de functies voor de beleidsafdeling. Dit betekent dat in 2011 zowel de secretarisrol als de bedrijfsvoering door personeelsleden van de onderzoeksafdeling is ingevuld.

We hebben ervoor gekozen een duidelijker beeld van de tijdsbesteding neer te zetten, door de indirecte uren wat nader toe te spitsen. Dit heeft het volgende overzicht tot gevolg:

Figuur 1 **Overzicht indeling uren Secretariaat van Algemene Rekenkamer**

De onderzoeksuren zijn vrijwel gelijk gebleven, met het verschil dat personeelsleden van de onderzoeksafdeling een rol hebben gespeeld bij verschillende projecten. Het ging hier om zowel interne als externe projecten. Hieronder vallen bijvoorbeeld de rol van de Algemene Rekenkamer, als lid van de werkgroepen gerelateerd aan het 'Project Verbetering financieel beheer land Aruba', het beschrijven van een procedure omtrent verzoekonderzoeken van de Staten en het interne onderzoek naar de inrichting van de (financiële) administratie van de Algemene Rekenkamer.

Onder onderzoek worden meegenomen de uren betreffende het onderzoek naar de achterstallige jaarrekeningen van het Land, het vooronderzoek naar het project 'Bo Aruba' en het vooronderzoek naar Brandstofclausule.

De Algemene Rekenkamer heeft aan haar in 2011 aangetrokken projectleider direct de kans geboden om 4 weken in Nederland stage te lopen. Ook heeft het onderzoekspersoneel kunnen profiteren van begeleiding vanuit de Nederlandse rekenkamer, middels de goede samenwerking die is opgebouwd. Deze uren zijn onderverdeeld in de indirecte werkzaamheden. Onder indirecte uren vallen tevens de begeleiding van twee afstudeerders van de Universiteit van Aruba die in 2011 de kans hebben gekregen om bij het Secretariaat van de Algemene Rekenkamer, hun afstudeerstage te lopen.

De uren die onder in de categorie 'Ondersteuning' zijn ingedeeld betreffen de uren van de administratieve ondersteuning betreffende de postverwerking, de archivering, kopieerwerkzaamheden en overige administratieve taken. Ook de uren van de schoonmaakster worden hieronder verantwoord.

De uren van de bedrijfsvoering zijn de uren van de uitoefening van de bedrijfsvoering. Dit houdt in de managementwerkzaamheden, het opleveren van de stukken/ brieven en de ondersteuning/ uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van de leden van de Algemene Rekenkamer.

De improductieve uren houden in de uren van vakantie, atv-dagen, erkende feestdagen, zwangerschapsverlof, borstvoedingsverlof en bijzondere vrijstelling van dienst.

4.2.2 Deskundigheidsbevordering

Zoals reeds in paragraaf 4.2.1 is vermeld heeft het Secretariaat van de Algemene Rekenkamer, via het FDA een stage van 4 weken bij de Algemene Rekenkamer van Nederland en de Rekenkamer van Rotterdam geregeld voor haar pas in dienst getreden projectleider. Deze stage heeft in combinatie met de vertegenwoordiging van de Algemene Rekenkamer bij de cursus IntoSAINT (zie hoofdstuk 3.2.5) plaatsgevonden. Het doel van de stage was de verdieping van de kennis en het inzicht vergaren in het controleproces van de financiële jaarrekening, doelmatigheidsonderzoeken en diverse andere aspecten van het onderzoeksproces. Hierbij moet gedacht worden aan het begin van een onderzoek met een onderzoeksvoorstel tot en met de evaluatie van het complete proces na afronding van het onderzoek. Tevens zijn de algemene aspecten die bij een rekenkamer een rol spelen, meegenomen.

In het kader van de verdere professionalisering heeft de secretaresse van de Algemene Rekenkamer in juni 2011 de cursus 'Professional Telephone Skills' gevolgd.

Op 27 en 28 september 2011 heeft de CAD de cursus 'IT-Auditing for Operational Auditors' georganiseerd. Deze cursus werd gegeven door het Institute of Internal Auditors. Het doel van deze cursus was om controleurs de tools te geven om de operationele controle-vaardigheden toe te passen bij IT-controles. Door middel van groepsdiscussies, praktische opdrachten in teamverband en individueel, leren de deelnemers de nodige vaardigheden ter uitvoering van algemene en applicatiegerichte IT-controles uit te voeren. Aan deze cursus hebben 5 personeelsleden van de onderzoeksafdeling meegedaan.

De Algemene Rekenkamer streeft ernaar haar eigen website te kunnen opzetten en beheren. In het kader hiervan heeft een personeelslid op 10 november 2011 de cursus Webschrijven, verzorgd door SIM-Caribbean gevolgd. Andere deelnemers aan deze cursus waren de Bureau Voorlichting en de Directie Informatievoorziening en Automatisering. Het doel van deze cursus was om te leren aantrekkelijke webpagina's te schrijven (kort en krachtig) en teksten op deze manier op een overzichtelijke manier neer te zetten. De Algemene Rekenkamer hoopt spoedig haar eigen website te kunnen presenteren.

5 Financiële verantwoording 2011

Onderstaand worden de voorlopige cijfers[1] betreffende de begrotingsuitvoering voor het dienstjaar 2011 weergegeven.

Tabel 2 Kosten en investeringen Algemene Rekenkamer 2011

	Omschrijving	Voorlopige cijfers 2011	Begroting 2011	Verschil	Voorlopige cijfers 2010
Kosten (in AWG)					
4100	Salarissen en sociale lasten	973,056	1,727,900	754,844	862,383
4200	Werkgeversbijdragen	301,695	556,600	254,905	280,871
4300	Goederen en diensten	609,855	940,100	330,245	384,105
4600	Overdrachten aan regeringen en internationale instellingen	600	1,200	600	1,080
4700	Verrekeningen, bijdragen en afschrijvingen	65,200	154,300	89,100	43,300
	Totaal	**1,950,406**	**3,380,100**	**1,429,694**	**1,571,739**
Kapitaaluitgaven (in AWG)					
6000	Aankoop duurzame goederen	299,480	300,000	520	116,251
	Totaal	**299,480**	**300,000**	**520**	**116,251**
	TOTAAL	**2,249,886**	**3,680,100**	**1,430,214**	**1,687,990**

Bron: Kredietbewaking van de Algemene Rekenkamer per 31 december 2011

De onderbesteding in de kosten is te wijten aan het niet kunnen invullen van de formatieplaatsen bij het Secretariaat. De stijging ten opzichte van 2010 voor wat betreft de post goederen en diensten heeft deels te maken gehad met het onderhoud van het gebouw.

Het bedrag aan investering is op een bedrag van Awg. 500,00 na, geheel uitgeput. Vergadermeubilair dat jaren geleden was afgeschreven is hiermee vervangen, er is kantoor- en kantinemeubilair aangeschaft. Daarnaast heeft de Algemene Rekenkamer geïnvesteerd in een systeem van toegangscontrole en tijdsregistratie.

[1] Deze bedragen zijn nog niet afgestemd met de Directie Financiën, noch aan een accountantscontrole onderworpen.

Algemene Rekenkamer

T (297) 582 5448
F (297) 582 7687
E rekenkamer@aruba.gov.aw

Wilhelminastraat 6
Oranjestad
Aruba